

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา มาจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากการศึกษาสำรวจ รวบรวมข้อมูลจากผลงานวิจัย หนังสือเอกสาร ตำราสิ่งพิมพ์ การสัมมนา และงานวิจัยประเภทใกล้เคียงจากหอสมุดแห่งชาติ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หอสมุดคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นอกจากนี้ยังจะได้สอบถามหาข้อมูลจากภาครัฐและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอทราบหน้าที่นโยบายระเบียบกฎหมายและแนวทางในการที่ให้การสนับสนุนและพัฒนาการใช้รถสามล้อรับจ้างแรงคน จากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

- ก. จังหวัดเชียงใหม่
- ข. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคเหนือ เขต 1 (ททท.)
- ค. เทศบาลนครเชียงใหม่
- ง. สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่
- จ. กองกำกับการจราจรจังหวัดเชียงใหม่
- ฉ. สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่
- ช. หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการออกแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวชาวไทย ชาวเชียงใหม่ที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองเชียงใหม่ คนขับที่สามล้อ บริษัทให้เช่ารถสามล้อและบริษัทให้บริการนำเที่ยว เป็นต้น

3.2 วิธีการดำเนินการศึกษา

เริ่มต้นจากการสังเกตการณ์ (Observation) ของผู้วิจัยถึงสภาพทั่วไปของการให้บริการรถสามล้อแรงคน และการสอบถามพูดคุยกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในเบื้องต้น จากนั้นจึงได้

ออกแบบสัมภาษณ์บุคคลเป้าหมายกลุ่มต่าง ๆ อาทิ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ บริษัทให้บริการนำเที่ยวและจัดการอบรมผู้ที่จะออกไปทำการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลให้ทราบถึงเทคนิคการเข้าไปสัมภาษณ์การจดบันทึก และข้อสังเกตต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ออกงานภาคสนามมีความพร้อม และปฏิบัติงานตรงตามเป้าหมาย ครบถ้วน และไม่มีอคติ

3.3 ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรของการวิจัย คือ ประชากรผู้ใช้บริการรถสามล้อ ซึ่งได้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวเชียงใหม่ที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองเชียงใหม่ และประชากรผู้ใช้บริการรถสามล้อ ซึ่งได้แก่ บริษัทให้บริการนำเที่ยว กิจการให้เช่ารถสามล้อ และคนขับสามล้อ

3.4 วิธีสุ่มตัวอย่าง

วิธีการในการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) มีรายละเอียดดังนี้คือ

1. กลุ่มผู้ใช้บริการสุ่มเอา จำนวน 200 ราย จากประชากรกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

- ก. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวและพักอยู่ในตัวเมืองเชียงใหม่ 100 รายประกอบด้วย
- นักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมระดับสามดาวขึ้นไป จำนวน 50 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีอำนาจการซื้อสูง
  - นักท่องเที่ยวที่พักตามเกสต์เฮาส์ 25 ตัวอย่าง เป็นกลุ่มที่ใช้จ่ายอย่างประหยัด ส่วนมากเป็นนักศึกษา
  - นักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยว เช่น วัดต่าง ๆ ร้านขายของที่ระลึก และร้านอาหาร 25 ตัวอย่าง เป็นการสุ่มตัวอย่างทั่วไป
- ข. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่พักอยู่ในตัวเมือง 50 ราย
- นักท่องเที่ยวชาวไทยที่พักโรงแรมระดับสามดาวขึ้นไป 30 ราย
  - นักท่องเที่ยวชาวไทยที่พบตามตลาดสด เช่น ตลาดวโรรส ตลาดต้นลำไย ร้านขายของพื้นเมือง และร้านอาหาร 20 ราย
- ค. ชาวเชียงใหม่ที่อาศัยอยู่ภายในตัวเมืองเชียงใหม่ 50 ราย ประกอบด้วย

- ชาวเชียงใหม่ที่อาศัยอยู่ตามถนนสายหลักและชุมชนในซอย คือ ถนนท่าแพ ถนนช้างม้อย ถนนศรีรัตนไชย ถนนเจริญเมือง และถนน โชตนา จุดละ 10 ราย

2. กลุ่มผู้ให้บริการส้มเอาจำนวน 32 ราย ประกอบด้วย

ก. บริษัทให้บริการนำเที่ยวจำนวน 10 ราย

ข. กิจการให้เช่ารถสามล้อจำนวน 2 รายคือ ขนาดใหญ่ 1 ราย และขนาด

เล็ก 1 ราย

ค. คนขับขี่สามล้อจำนวน 20 ราย

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่จัดทำไว้ล่วงหน้า ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบปิดและข้อคำถามแบบเปิด เพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นอิสระตามใจของผู้ตอบ แบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้ สร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบความคิดที่ได้จากการทบทวน แนวความคิดทางทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2

3.6 การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลข้อมูล ได้ใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ และการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อทราบลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งการวิเคราะห์ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะต่าง ๆ ของตัวแปรที่กำหนด อุปสงค์และอุปทานของรถสามล้อโดยทำการวิเคราะห์เป็น 6 หัวข้อคือ

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
2. นักท่องเที่ยวชาวไทย
3. ชาวเชียงใหม่
4. บริษัทให้บริการนำเที่ยว
5. กิจการให้เช่ารถสามล้อ
6. คนขับขี่สามล้อ